

TOVERI

Lännen Suomalaisen Työväestön Äänenkannattaja

No. 215

TIISTAINA, SYYSK. 14 P.—TUESDAY, SEPT. 14

1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja viikkimotokset \$3 kerta, \$5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmoitukset 70c palstatumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kii- toslauseilmoitukset \$2 kerta, \$3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuolemanilmoitukset \$3 kerta, \$4.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Lisämaksu jokaiselta värsyiltä ja kiitoslauselmalta. Hätäilmoitukset, korkeintaan 30 sanaa, \$1 kerta, kolme kertaa \$2. Naima- ja avioeroilmoitukset, korkeintaan 75 sanaa, \$4 kerta, kaksi kertaa \$7. Suuremmista yhteisilmoituksista tilaan mukaan 70c tuuma. Ilmoitukset tekeistä ilmoituksista (paik- kainta- ja uutisilmoitukset) \$1.20 senttiä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8-poinnista kirjaimilla. — Kaikki muut lyhytkäiset ilmoitukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Englanninkielistä suomenkielisiin ilmoitukset vapaasti. Alin hinta yhdeltä ilmoitukselta on 75c.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta \$5.50 Kuusi kuukautta \$3.00
Kolme kuukautta \$1.60 Yksi kuukausi \$0.60
CANADAAN:
1 vuosikerta \$7.00; 6 kuukautta \$3.75; 3 kuukautta \$2.00
SUOMEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta \$8.50 Kuusi kuukautta \$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year \$5.50 Three Months \$1.60
Six Months \$3.00 One Month \$0.60

LUOKKAVALTA REHENTELEE DENVERISSÄ

Kuutta unionivirkailijaa vastaan taas nostettu kanne katumetelien yhteydessä

DENVER, Colo., 13 p. syysk. — Ylimääräinen suurvalamiestistö, joka on tutkinut äskeisiin katumetelien johtavia syitä, on masinaastaan syyttänyt uusia kanteita — eli katuvau- nuyhtion virkailijoita, vaan työväen- järjestöjen virkailijoita vastaan, m. m. Coloradon työväenliiton varaes- mieistä William C. Thorntonin vas- taan. Toiset nimeltä mainitut syy- tetyt ovat: William J. O'Brien, ka- tuvaunuyhtöä johtava entinen presidentti, ja Charles Ahlström, Denverin Trades and Labor Assem- blyn esimies. Kanteet nostettiin myös kolme muuta unionivirkailijaa vastaan, joiden nimiä ei julkaista. Enemmän on samojen metelien yh- teydessä nostettu kanteita 46 henki- löä vastaan.

Denverin katuvauunimesten lakon alkua puhkesi useita rajuja ka- tumetelitä, joissa yhteensä kahdeks- aan ihmistä tapettiin. Metelien si- heuttajina olivat katuvauunuyhtö- vierailta seuduilta kuljettamat pys- syhtävät, joiden provoseraavat teot suuttivat kaupungin väestöä. Koh- ta metelien jälkeen katuvauunuyhtö- läisten järjestö kielsi edustavuu- metelien ja kehotti lakkoilaisille myötätuntoista yleisöä mallillisuu- teen. Mikäli yleisö oli osallinen me- telien, oli siihen vaikuttimena a- sestettujen rikkurien aiheuttama suuttumus.

Yhdistynyt Kommu- nistipuolue väittää L. Frainan syyttömäksi

NEW YORK. — Louis Fraina, jo- ta syytettiin oikeusviraston asiamie- henä olemisesta, on vapautettu tästä syytöksestä tutkijakomitean taholta, jonka on asettanut Yhdistyneen Kom- munistipuolueen toimeenpaneva komi- teea asiaa tutkimaan. Tämä komi- teea tiedottaa, että Fraina, Kommu- nistipuolueen kansainvälinen sihteeri, on saatettu huonoon valoon oi- keusviraston asiamiehen Petersonin kautta, jonka tehtävänä oli pitää silmällä Neuvosto-Venäjän toimistoa ja saada aikaan seikkauksia.

Viime syksynä, kun Kommunisti- puolueen toimeenpaneva komitea määräsi Frainan lähtemään Venäjäl- le järjestämään suhteita Kommunis- tisen Internationalen kanssa, pyysi hän Neuvosto-Venäjän toimistosta suostuksia, jotka olisivat antaneet hänet pääsemään Venäjälle. Nämä suostukset kieltettiin Petersonin syyttökseen johdosta, joka oli nittä tehnyt toimiston sihteerille Nuortel- velle.

Peterson, joka oli ollut erään suoma- laisen lehden palveluksessa en- nen sotaa, oli pelannut kahta peliä. Teeskennellen olevansa innokas Neuvosto-Venäjän ystävä, vakuutti hän nähneensä Frainan oikeusviras- ton New Yorkin toimistossa, sekä myöskin maksuosituksen, jolla Frai- nan palkka oli maksettu Palmerin virastosta.

VAIHDEMIESTEN LAIN- SUOJATON LAKKO

NEW YORK, (F.P.) — Chicagon ratapihamiesten järjestön esimies, John Grunau, julistaa perättömäksi laajalle levitettyt huhut, että vaihde- miehet olisivat päättäneet lopettaa lakkonsa. Viisituhata vaihde miestä Chicagossa yksinään on edelleen lo- malla, eivätkä aioakaan tulla. "Lain- suoajat" lakko alkoi 1 p. huhtik. Useimmat lakkolaiset ovat hankki- neet itselleen tilapäistä työtä.

LÄHETTÄVÄT EDUSTAJIA KONFERENSSIIN

LONTOO, syysk. 14 p. — Englan- nin ammattijärjestöjä edustava "tot- mintakomitea" on päättänyt lähettää William Adamsonin ja A. Purcellin edustajiksi Riisassa alettavilla Puolan ja Neuvosto-Venäjän rauhanneuvotte- luihin.

Edustajien lähettäminen on joh- nut siltä, kun Puolan sosialistinen työväenpuolue kehotti äskettäin Eng- lannin työläisiä ryhtymään toimen- piteisiin yhteisymmärryksen aikaan- saamiseksi Puolan asiassa.

WRANGEL KÄRSINYT TAPPIOITA

Punaisten vallanneet useita asemia puolalaisilta Bug-joen varrella

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 14, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

LONTOO, syysk. 13 p. — Berli- nistä saapuneessa radiosanomassa tiedotetaan: Moskovasta tulleen vi- rallisen tiedon mukaan punaiset o- vat vallanneet Bug-joen varrella puo- lalaisilta heidän äskettäin lujilla va- rustuksilla varustamia asemia, ja myöskin he ovat meikkin kokonaan tuhonneet anti-bolshevikien johtajan kenraali Wrangelin joukot. Puola- laisten kerrotaan periyntyneen lä- hellä Brest-Litovskia punaisten teh- dessä hyökkäyksiä heitä vastaan.

Varsovan tiedonanto.

VARSOVA, syysk. 13 p. — Puola- laiset ovat edenneet Brest-Litovskin kaakkolospuolella, Kovel-joen varrella ja vallanneet Wielkorytan, Maloroy- pan ja Mielnikin (?)

PARIISI, syysk. 14 p. — Ulkomi- nisteriöstä tiedotettiin tänään, että liittovallat ovat suostuneet Liettuan äskettäin niille tekemään pyyntöön, että ne lähettäisivät edustajia Liet- tuan ja Puolan väliseen konferens- siin, jossa otetaan käsiteltäväksi noi- den maiden välisen rajarajita. Konfe- renssi tullaan pitämään piakkoin.

Punaisten liput ovat liehuneet Lontoossa

LONTOO, syysk. — Daily Herald kertoo, että Englannissa on useasa- kaupungissa tapahtunut työväen mielenosoituksia Englannin hallituksen sotapolitiikkaa vastaan. Erittäinkin vaatii Englannin työväki, ettei Eng- lanti sekaannu Neuvosto-Venäjän a- sioihin ja kieltäytyä auttamasta Puolan imperialisteja.

Niinpä on Lontoossa tapahtunut valtava työväen mielenosoitus, johon otti osaa 4,000 henkilöä. Kulkue kul- ki pitkin katuja kantaen punalipu- pua, joissa oli kirjoitettuna m. m. seuraavaisiltä lauseilta: "Kynnet irti Venäjältä!" "Alas sotavoimat!" "Me emme halua sotaa!" j. n. e. Sitä- paitsi päätettiin mielenosoittajien huudahduksia, joista huokui niin- ikään tyytymättömyyden ilmauksia Englannin hallituksen sota-iltoista poliittikka kohtaan. Eivätkä Eng- lannin poliisiviranomaisetkaan olleet toimettomina, vaan ärsyttivät esi- tymisellään ja patukoillaan sekä jul- kealla virka-innoallaan mielenosotuk- seen osaanottaneita työläisiä. Tällöin tapahtui aika-ajottain merkittäviä y- teenottoja ja näytelmiä mielenosot- tajien ja poliisien välillä. Niinpä is- ki muun mies ärhenteleviä poliisia poskelle, jolloin paikalle riensi use- ampia poliiseja patukoineen ja pi- dättivät miehen. Tästä suuttui vä- kijoukko ja alkoi vaatia miestä va- paaksi. Väkijoukosta kuului huu- toja: "Pelastakaa hänet!" Väkijou- kon onnistuikin hetkeksi saada hän- net vapaaksi poliisien kynsistä, vaan jälkeensä joutui hän jälleen es- tävään käsiin. Väkijoukko käytti a- seinään kiviä taistellessa patukoilla varustettujen poliisien kanssa. Kaksi poliisia sai kahakassa niin pahoja kolhuksia, että heidät oli vietävä sairaalaan.

Venäläiset parasitit opettele- vat työskentelemään Ranskassa

LONTOO, syysk. — "Daily Chro- nicle" kirjeenvaihtaja kertoo Rans- kassa olevista venäläisistä, että kreivi Ignatjev hoitelee meljettä lähel- lä Pariisissa. Pari prinssiä — entis- sen keisarin vartiokaartin upseeriä — toimivat pankkikirjureina, prin- sessa Metschersky on huoneiden ko- ristaajana, kenraali Nikoleff ajaa moottorivaunua. Muutamat venäläi- set upseerit ovat perustaneet Pariis- sin moottorien korjauspujan ja u- seat toimivat auton kuljettajina. Prinssi Gudashoff — entinen Venä- jän lähettiläs Espanjassa — elää maanviljelijänä Keski-Ranskassa.

Mikäli tiedetään ei Kerenskin ole tarvinnut vielä ryhtyä ruumillisu- työhön, vaan eleele hän joidenkin rikkaiden venäläisten hoteissa. Mut- ta hän on onnistunut saamaan nais- väen erikoisen suosion.

Stedman puhui suurelle joukolle Portlandissa

PORTLAND, Ore., 13 p. syysk. — Seymour Stedman, sos.-puolueen va- rapresidentinehdokas ja Eugene V. Debsin vaalitoveri, puhui sunnuntai- lltana Portlandin auditoriumissa täy- dellä huoneella. Osanotto kokouk- seen oli harvinaisen suuri.

Yleisön mielefiosotus kesti useita minuutteja, kun Stedman luki Euge- ne V. Debsin sanoman Amerikan työväestölle. Ennen Stedmanin pu- lui Eugene Wood, New York Call'in toimittaja, tunnin ajan.

TOKIO, syysk. 14 p. — Japanissa tullaan tänä vuonna toimittamaan ensimmäinen väenlasku sen historias- sa. Väenlasku alotetaan lokakuun 1 päivänä.

SUURIA TAKAUKSIA VAA- DITTAAN I. W. W.-LÄI- SILTÄ

NEW YORK, syysk. 13 p. — Ame- rican Civil Liberty Union ilmoitti ei- len neuvoteltuaan I. W. W. yleisen takauskomitean sihteerin William Haywoodin kanssa, että \$10,000 tak- auksunna viimeisten 33 Chicagon 101-tuusua Fort Leavenworthin tu- mittujen vapauttamiseksi on nyt täy- si.

Haywood myöskin ilmoitti, että hän alkaa hankkia \$30,000, joka tarvitaan vankilaan maan eri osista tuomittu- jen 65 i.w.w.-läisen vapauttamiseksi.

SAKSALAISIA PAPERIPU- KUJA NÄYTELLE YH- DYSVALLOISSA

WASHINGTON, 13 p. syysk. — Kauppedepartin Saksasta tilaat- mat paperipuvut lähetetään näytel- le yli maan ensi keskiviikkona. — Ulkomaisen ja kotimaisen kauppa- toimiston edustajat näytävät maan suurimmassa kaupungissa näitä pu- kuita, jotka maksavat tehtailjoille ja pukuliikkeille 15 senttiä aina \$2.55 puku. Näytekupuja päätettiin han- kida pyyntöjen johdosta, joita tehtiin sen jälkeen kun saatiin tietää, että saksalaiset ja itävaltalaiset tehtail- jat möivät näitä pukuja Italiassa, Englannissa ja Turkissa.

Päivittäinen ilma- posti Tyynenme- ren rannikolle

CHICAGO, 13 p. syysk. — Laaja- suuntainen rannikolta toiseen ulo- tuva ilmapostipalvelus alkoi tänään, kun ensimmäiset posti-lentokoneet läh- tivät matkalle viidestä kaupungista.

Yksi postilentokone tulee lähte- mään joka aamu New Yorkista San Franciscoon ja yksi San Franciscosta New Yorkiin. Toista lähtee päiväi- täin Cheyennestä, Wyo., San Fran- ciscoon; Salt Lake Citystä San Fran- ciscoon; Chicagosta San Franciscoon ja yksi Chicagosta New Yorkiin. En- simäinen postilentokone lähti mat- kalle uuden aikataulun mukaan klo 6 tänä aamuna Chicagosta. Kukin kone kantaa 800 nautaa postia.

RUMANIA HALUAA RAU- HAA PUNAISTEN KANSSA

LONTOO, syysk. 14 p. — Tänä tiedotetaan Moskovasta: Rumanian hallitus on vastannut Venäjän neuvostohallituksen rauhanesitykseen, ilmoittaen haluavansa jälleen päästä ystävällisiin suhteisiin Neuvosto-Venäjän kanssa ja samalla luvataen antaa piakkoin neuvostohallitukselle tiedon, millä ehdolla se tekee rau- han.

NÄYTE KANSAINVALISE- TÄ SOLIDARISUU- DESTA

PARIISI (F.P.) — Saksalaiset rauti- eläiset Karlsruheissa ovat pidättä- neet 240 vauunastillista Ranskasta lähetettyjä ammuksia, joita oli al- komus kuljettaa Puolaan, ilmoittaen sanomalehti Le Matin.

VAALIT MAINEN VALTIOSSA

PORTLAND, Maine, 13 p. syysk. —Tänään toimitetuissa valtion vaaleissa republikaanit voittivat muser- tavasti. Heidän kuvernöörihedok- kaansa, eversti F. H. Parkhurst, voitti demokraattisen kilpailijansa C. McIntyren 64,000 äänen enemmistö- llä. Maine on aina ollut luja re- publikaaninen valtio.

Venäjän vihollisia vastaan

III:nnen Internationalen rans- kalaisen komitean julistus

Työläiset!
Kahdeksantoista kuukautta asele- von jälkeen jatkuu sota Euroopassa. Ranskan proletariaatin hitauden turvin viskasi ensin Clemenceau ja nyt Millerandin hallitus rauhallaista Venäjän kansaa vastaan sen naapu- rimaiden palkka-armeijoja, jotka liit- tounneet ovat varustaneet aseilla ja muonalla.

Nämä ovat pakottaneet neuvosto- valtion sotaan puolustukseen uhata- tua vallankumousta. Kaikkien Neu- vosto-Venäjän rauhanhankkojien o- vat liittonuoneet vastanneet tykin- laukauksilla.

Koskaan ei ole perullemmalla ta- valla käyty rikolliseen hyökkäykseen minkään kansan oikeuksia vastaan. Koskaan ei työläisten velvollisuus vastustaa kaikkine voimineen por- varillisen taantumuksen konnamaista yritystä vastaan ole ollut ilmeisempi.

Venäjä on alati tarjonnut Puolalle edullisia rauhanehdotuksia. Mutta juuri Ranskan hallitus on aina vastusta- nut kaikkia yrityksiä veruvedotuk- sen lopettamiseksi. Ja juuri puola- laisten taantumuksellisten kopla on antautunut mailman imperialismin palvelukseen.

Kelle on etua sodasta? Ei kans- soille. Venäjän kansa ja Puolan kansa haluavat rauhaa. On tutkit- tava, kutka hyötyvät tästä rikok- sesta.

Siltä ei hyödy kukaan muu kuin porvaristo, kaikkien sotien hyödyk- seen käyttäjät, murhaajilijat. Sodan päämääränä on Venäjän vallan- kumouksen tuhoaminen taikka sen suuren teon tyhjäksi tekeminen, joka käsittää proletariaatin vapautuksen, uuden oikeuden, työn ja veljeyden yhteiskunnan luomisen. Sota tuha-uttaa työläisten heräämisen kuula- ruiskujensa räntinällä ja viskaa toi- set proletariaatit toistensa kimpputun hirvittävässä veljeshurmassa.

Proletariaatin vaadittava rauha. Kansainvälisen proletariaatin on saatettava äänensä kuuluisiksi ja va- dattava rauhaa. Ja varsinkin Rans- kan proletariaatin on vaadittava ranskalaisen aseellisen sekaantumisen lopettamista, neuvostohallituksen virallista tunnustamista ja tosiasial- lisen rauhan solmimista Venäjän kanssa. Hetkellä, jolloin venäläisten työläisten ja talonpoikien punainen armeija sankarillisesti työntää itä- lään Puolan taantumuksen joukkoja, lähettää Millerandin taantumuskelli- nen hallitus apua Puolalle. Kuusi- sataa ranskalaisista upseeria ottaa osaa sotaan Neuvosto-Venäjää vas- taan ja ranskalaisia sotatarpeita on saatettu maihin Danzigissa.

Uusia miljojardeja on viskattu so- dan kittaen. Ranskan kansa, joka ennestäänkin on verojen runtelema, saa jälleen kustantaakseen uusia tapp- amiskuluja.

Os Ranskan työväenluokka ei kyl- liksi äänekäällä tavalla tuo ilmi rauhanhaluaan, ellei se vaadi pikais- ta rauhaa Venäjän kanssa, ellei se tehokkaasti vastusta ampumatarpei- den ja elävän voiman lähettämistä Puolaan, on sota uudelleen yleistyyvä kautta Euroopan.

Ranskalaiset työläiset, seuratkaa Italian työläisten esimerkkiä, jotka ovat pakottaneet hallituksensa kun- nioltamaan Neuvosto-Venäjää.

Kieltäytykää ylläpitämästä sota- ta kieltäytymällä kuljettamasta aseita taikka joukkoja.

Järjestäkää kaikkialla vastalause- kokouksia europalaisen rauhan puo- lesta.

Tehkää kuulluksi proletariaatin jy- lläsvä huuto, tietoisina solidaarisuu- desta, joka yhdistää kaikkien mail- den proletariaatit: Alas sota!

Ryhtykää kaikkiin käytettävissä ole- vin keinoin toimintaan saadakseen arvostetuksi riistetyn kansan rau- hantahon.

Ei ainoatakaan ihmistä, ei ainoa- takaan äyriä sodan hyväksi!

Rauha Venäjän veljeskansalle! Eliäköön Venäjän neuvostotasaval- ta!

Tällaiset täytyy olla Ranskan työ- läisten päivän tunnussanat, ranska- laisista työläisistä riippuu tällä ha- vaa Europan ja mailman rauha.

III:nnen Internationalen komitea.

TILANNE YHÄ ITALIASSA MUUTTUMATON

Tehtaita vallanneet työläiset ystävällisissä suhteissa sotilaiden kanssa

MILANO, syysk. 13 p. — Pon- nessa, joka on hyväksytty täällä koolia olevassa Italian Työväenlii- ton kongressissa, vaaditaan Italian parlamentti heti kutsuttavaksi kool- le laatimaan lakia, jonka nojalla työläiset voivat ottaa teollisuuslait- oksia kontrollinsa alaiseksi.

Eilen pidetyssä myrskyisessä is- tunnossa hyväksyttiin päätöslausel- ma, jossa suositellaan ryhdyttäväksi toimiin kompromissin aikaansaami- miseksi lakkoutuneiden metallityö- läisten ja heidän työnantajansa vä- lillä. Sosialistipuolueen johtomiehet tekivät äkäsiksi hyökkäyksiä Työ- väenliittoon vastaan ja vaativat so- sialistipuoluetta ottamaan tilanteen kontrollinsa alaiseksi, koska se, ku- ten he väittävät, on muuttunut luon- teeltaan kokonaan poliittiseksi. Kun sosialistien vaatimukset oli hylätty, niin sen jälkeen hyväksyttiin pä- töslauselma, jossa vaaditaan parla- mentin alahuoneen presidenttiä ja pääministeri Giolittia kutsuttamaan parlamentti koolle hetimiten. Tieto tästä lähetettiin sähköitse alahuo- nen presidentille ja pääministerille.

NETEHTIJOITA VÄRÖTÄÄN

NEAPELI, syysk. 13 p. — Työläi- set, jotka ovat vallanneet Pozzuoli- ssa, lähellä Neapelia, olevan Arm- strongin tehtaan, ovat antaneet ma- nifestin, jossa tiedotetaan insinöö- reille ja konttoristeille, että jollei- vät he palaa työhön 48 tunnin ku- luessa, niin heidän paikkoihinsa pal- kataan muualta miehet.

VENÄJÄN ESIMERKKI INNOSTAA TYÖLÄISIÄ

MILANO, syysk. 13 p. — Eudaro Gilli, Fiatin autotehtaan työläisten muodostaman sovietin pääkomissaa- ri,anoi U. P:n edustajan häntä haastatellessa:

"Luonnollisestikin työläiset voivat pitää menestyksekkäisesti käynnissä teollisuuslaitoksia ilman omistajia tai superintendenteja. Katsokaa Venäjää! Venäjän esimerkki innostaa meitä, ja jos meidät jätetään rau- haan, niin me menestymme parem- min kuin he."

Usein mainittuaan jotain Venäjäs- tä, minä kysyin, oliko se totta, että useat Italian edustajista, jotka olivat saapuvilla Kolmannen Internationa- kongressissa, Moskovassa, nyt ovat parhailaan tapahtuvan rau- hallisen vallankumouksen johdossa Italiassa.

"Jotkut Italian edustajista ovat vieläkin Venäjällä, tutkimassa kulin- kaa siellä pidettävien teollisuuslaitoksia käynnissä, voidaksen sitte soveltaa käytäntöön venäläiset menetelyta- vat täällä," sanoi Gilli. "Niiden jou- kossa, jotka ovat sieltä palanneet ja jotka avustavat meitä, on Emilio Colombino. Hän on Milanossa, missä hän antaa apuaan parlamentin jäse- nelle Bruno Buossille, meidän asiam- me puolustamisessa.

"On totta, että me olemme jär- jestäytyneet Venäjän soviettien malli- in ja olemme ottaneet inventaarion ja soveltaneet käytäntöön Venäjän bolshevikkeita oppimamme menetelytapoja."

"Jos hallitus yrittää näytellä puo- lueettoman osaa tai jos tehtaiden omistajat lähettävät aseettajia joukkoja valtaamaan tehtaansa teiltä takaisin, niin mitä te silloin teette?"

"Me emme ryhdy väkivaltaisiin toi- miin, jollei meitä siihen pakoteta. Meillä on kuularuiskuja, käsikranaat- teja ja panssaroituja autoja, ja tä- män lisäksi me olemme ystävällis- sissä suhteissa sotilaiden kanssa, jotka ovat sotapalveluksessa olevia veljämme. Mutta me emme tahdo enempi sotaa, eivätkä he liioin tah- do. Minä uskon, että liike tulee edistymään rauhallisesti."

SIENNA, Italia, syysk. 14 p. — Metallityöläiset ja heidän työnosta- jansa ovat täällä päässeet yhteis- ymmärrykseen keskenään. Työläiset tulevat saamaan palkankorotusta 6 —8 senttiin tunnilla.

MAANVIEREMÄ OSUI JUNAAAN

GRAND JUNCTION, Colo., syysk. 13 p. — Denver & Rio Granden ju-

CHICAGOSSA ENNUSTETAAN KUMOUSTA

Porvarilehdet 'näkevät punas- ta' työväestön päätöksessä siirtää rahat N. Dakotaan

CHICAGO, 13 p. syysk. — Palkal- linen sanomalehdistö mieli halkeana valittaa Chicagon Työväenliiton yksimielisen päätöksen johdosta, että kaikki sen varat siirretään paikka- kunnan pankkeista Non-partisan liiton pankkiin North Dakotassa. Chicago Tribune näkee suuren onnettomu- den tulevan tämän toimenpiteen seurauksena.

Chicago pankkeissa arvelaan olevan \$22,000,000 työväenjärjestöjen varoja. Äsken pitämässään kokouk- sessa keskusliitto päätti tallettaa kaikki varansa North Dakotan valtiopankkiin ja tunnetuimmat johta- jat kehottivat yksityisiä työläisäl- lettajia vetämään rahansa pois vi- hollisten käsistä, jotka maksavat vain 4 prosenttia korkoja talletta- jille samalla kun tallettajien varpil- la kiskotaan 60—70 prosenttia voito- ta.

Chicago Tribune näkee vallanku- mouksen seuraavan tämän työväes- tön radikaalisen teon jälkeä. Tähän tapaan lehti valittaa:

"Jos pääoma luhistuu, niin tehtaat seisovat, palkkojen maksaminen lak-kaa, tuotanto seisahtuu, liikennelait- tokset romahtavat, nälkä, taudit ja joukkovaltia hallitsevat. Näin syntyy proletariaatin vallankumous."

Neuvosto-Venäjän ja reunavaltioiden väliset suhteet

KÖÖPENHAMINA, syysk. 13 p. — "Social-Demokrat" on haastatellut Liettuan lähettilästä hra Savickies- ta, koettaen saada häneltä selvää, mitä hän ajattelee reunavaltioiden tulevaisuudesta ja miten hän arve- lee Neuvosto-Venäjän tulevaisuud- sa suhtautuvan näihin valtioihin. Tällöin lausui Liettuan Kööpenhami- nassa oleva lähettiläs m. m. seura- vaa:

Useimmat reunavaltioista ovat jo ratkaisseet sotilaalliset välinä Neuvosto-Venäjän kanssa. Taistelut o- vat tosin olleet ankarat, mutta siltä huolimatta olemme voineet johtaa ne onnelliseen ratkaisuun ilman liitto- laisvaltain apua. Minä luulen, että ratkaiseva kohta maamme historias- sa on jo tapahtunut ja että nyt o- lemme julkemassa valoisia ja rau- hallisia aikoja kohti. Olemme teh- neet sopimuksen Moskovan hallituk- sen kanssa, joten valkimmat kysy- mykset täten ovat sivuutetut. Venä- jä on lupautunut poistamaan jouk- konsa Liettuan alueelta, jossa m. m. sen suurin kaupunki Vilna sijaitsee. Siellä on jo liettualainen siviilihal- litus.

Rauhansolmimisen yhteydessä lu- pasivat venäläiset lopettaa propagan- dansa ja kuten minä olen kuullut, ovat he pitäneet sanansa samoin- kuin he rauhanteon jälkeen eivät ole menneet demarkatsioonirajan y- litse.

Olen vakuuttettu siitä, että reuna- valtioilla ei ole mitään vaaraa odo- tettavissa Neuvosto-Venäjän taholta.

BOIKOTTILAKKO YHÄ LEVIÄÄ

NEW YORK, syysk. 7 p. — Tänä aamuna selveni, että lakko englan- tilaisla laivoja vastaan on levinnyt nyt kuuteen Atlantin rannikon kau- punkiin. Ne ovat Boston, Newport News, Philadelphia, New Orleans, Galveston ja New York.

Täällä olevat Irlannin vapauden ystävät arvelivat, että lakon johdos- ta voi kehittyä diplomaattinen kysy- mys Englannin ja Amerikan välillä.

Naan sattui maanvieremä lähellä De- bequeta ellen suistaen radalta vetu- rin, tenderin, pakaasi- ja postivaun- nun sekä kaksi matkustajavaunua, sekä tappaen koneenkäyttäjän ja lämmittäjän. Useita matkustajia loukkaantui, mutta ei ketään vaaral- leesti.

Onnettomuus tapahtui Nigger Hill- in, suuren öljykviviuoren kohdalla, kun se alkoi vierimään junan tul- lessa sen kohdalle. Kymmeniä ton- neja palavia kiviä vieräi alas, ir- rottaen paljon pienempiä kiviä. Vuori liikehti vielä tänäänkin.